

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VII. An Religiosus sit capax alicujus juris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

C A P V T VII.

An Religiosus sit capax alicujus
juris.

Cum latissimè pateat hoc quicunque, nos Regio
breviter ea annotabimus, que magis ad hanc pre
sentem tractationem conducunt, & ante in qua
omnia præmittemus non immereor dici Religio
rios incapaces dominii rerum tantum tem
poralium, quia à domino, vel quasi domino tem
jurium & bonorum spiritualium nullà ratio
ne excluduntur. Nam Monachi beneficium re
obtinentes habent dominium & possessionem suorum
beneficiorum, & possunt agere nomine
proprio pro corum dominio obtinendo, & patiu
pro adipiscenda aut retinenda eorum posses
sione.

Potest etiam simplex Religiosus agere no
mine proprio super iure eligendi tibi compe
tente: idem centendum de jure alimentorum, rati
onem manendi in tali vel tali Monasterio, ut rati
onibus prosequitur Navarrus q. 1. de reddit. Mon. 9.
9. & Comment. 2. de Regul. Et ratio est, quia per
votum paupertatis Religiosus non renuntiant
bonis spiritualibus, nec iuribus praeditis aut
honoriis, qui pro his debentur, sed tantum
temporalibus, ut expressè docet D. Thomas
q. 18. 6. art. 7. ad 4. his verbis: Honori ergo, qu
DEO & Sancto omniis exhibebut propter virtu
tem, ut dicitur in Psal. 38. Mibi autem nimis hon
orati sunt amici tui DEVS, non competit Religiosi
abrenunciare, qui ad perfectionem virtutis tendunt.
Videndum est ibidem Cajetanus.

An vero Religiosus jus habeat eligendi se
pulturam, solet dubitari ab aliquibus; & qua
stio procedit de Religiosis, qui extra mona
sterium sub obedientia tamen Superioris de
bent, cuius dubitationis ea est ratio & vera
resolutio. Religioso non competrere jus eligen
di sepulturam, habetur expressè in capite Lice, punc
to 6. ubi decernitur Religiosos nisi à
propriis Monasteriis adeò forsitan remoti,
ut ad ea, cum moriuntur, commode deferti
non possint; tamen vel nolle non habent,
non posse sibi eligere sepulturam, sed esse apud
fua monasteria sepeliendos. Et quāvis fe
vel filio-familias concedatur eligere sibi sepul
tarum, aliud jus est in Religioso; quia in his
etiam, quæ spiritualia sunt, Religiosi sap
Superioris voluntati subjicitur, servus autem
vel filius-familias domino vel patri non item.
Videndum est Navarr. Com. 2. de Regul. n. 43.

An vero Religiosus possit esse fidejussor, aut
tutor, saltem miserabilium personarum, con
trovertit etiam solet à multis; utriusque tamen
difficultatis negativa pars videtur certa, nem
pè Monachum abique Superioris consenu
isse neque fidejussorem, neque tutorum fieri posse;
non primum; quia nihil proprium haberet quod
alteri obliget: & præterea, quia, ut habetur
Instit. de fidejussionibus, in princ. Is soliummo
do fidejubere potest, qui liberam suorum bo
norum administrationem habet; non secun
dum, quia ex tutela administratione oritur
obligatio civilis, quæ non cadit in Religio
sum, non consentiente Superiori, eo tamen
annuente potest Religiosus tutelam suscipere.

Objec^{tio}. Sed dices, expulsus adhuc manet Religio
sus, cùm teneatur servare vota calitatis, obe
dientia, & paupertatis, prout status ille per
mittit, cui ergo tunc acquirat, si Monasterio
non acquirat? Navarrus affirmit quod ac
quirit novum dominium DEO & ius admini
strandi ejus Vicario, nempè Papæ, quamvis
etiam ibi significet Monachum non exem
ptum Episcopo acquirere, quia illi ex voto
obedientia tenetur obediens eo modo, quo an
te tenebatur obediens Praetorio Monasterii, &
ob id acquirat Episcopo; in quam sententiam
inclinant Canonistæ citati.

R^{espo}n^ss. Mihi vero in primis non placet, quod Mo
nachus ejectus acquirat Episcopo: Quia si ob
aliquam rationem deberet acquirere, maximè
quia est sub eius obedientia ita strictè, ac ante
erat sub Praetorio Regularium, quæ ratio insuf
ficiens est; quia Religiosus, cùm ad talen Epis
copi obedientiam non fuerit ratione voti ad
strictus (durum enim videtur, & contra pra
xim in Ecclesia receptam), ut optimè docet
Molina ubi supr. eos ad tam arctam obedien
tiam Episcopis praestandam teneri, quare non
aliter ac alii Clerici sive persona Ecclesiastica
Episcopis obediens tenetur) non video ratio
nem, aut titulum sufficientem, in quo possit
fundari hæc Episcopo acquisitionis: unde cùm
nec ratione voti obedientia, nec ex alia parte
jure aliquo constet Monachos sic ejus Epis
copio acquirere, sine fundamento singitur ta
lem acquisitionem ad Episcopum pertinere.

Quare probabilitas mihi videtur quod Mo
nachus ejectus acquirat proprietatem & do
minium Papæ, quia cùm Pontifex sit Genera
lis omnium Religionum, illique tacite Religio
sis actioni vinculo, quām alii Christiani ra
tione voti obedientia, obediens teneantur; op
timè sequitur eorum bona ratione superiori
tatis, sive voti obedientia ad Papam imme
diatè pertinere: ejus vero dum vivit, ha
bet bonorum administrationem, & ad suam
congruam sustentacionem, & ad pias causas,
imò & ad competentes suo statui donationes
facientes; nequit tamen testamentum con
dere.

16. qu. r. Quare Conventus non tenebitur in utroque casu, nisi quatenus cedit in eius utilitatem, arguento Cap. Quod quibusdam, de fidjus rebu. Ita Silvester verbo fidjus, n. 5.

An procurator vel ad- ministrator.

Neque potest Religiosus ab ipso Superioris consensu consentire in electionem, qua ab exercitu constituitur Procurator sive administrator, sicut nec ipse (ut in Clement. Religiosus, de procur. dicitur) potest nomine proprio constitutere procuratorem, saltem in temporibus, quorum capax non est, quia in spiritualibus quibusdam id ei non prohibetur, pro iure enim manendi intra Monasterium proprium, & ad illud redeundi ac ferendi suffragium in sua congregacione, aut Capitulo, aut in jure eligendi aut sedendi in Choro, aut in jure alimenta vel impensis à Monasterio exigendi suo nomine, vel per Procuratorem agere potest, ut recte fecutus Navarrum annotavit A. zorus Tom. I. Instit. Moral. lib. 12. Cap. 11. dubio 9. Et quoniam ipse cum aliis absolute existimat, Religiosum non posse constitui procuratore.

Nos tamen distinguendum existimamus, nam si loquamur praeceps de procuratoris nomine (quo in sensu Procuratoris dicitur, qui instrumentum à mandante accipit cum mandato & procreatione speciali ad aliquid agendum, ut non tam ipse sit, qui id agit, quam qui mandatum & procreationem ad id in particulari ei dedit, qui utitur ipso tanquam instrumento, quo mandans operatur ac vere agit,) & in hoc casu hujusmodi procurator non sibi acquirit actiones, sed mandans solus est, qui sibi immediate acquirit actiones & totum ius, imo

& illi sit traditio, si quis intervenire debeat, & hec modi procurator in simili casu tantum habet rationem intermissionis, aut quasi epistola, quia mandans id exequitur: unde sicut contractu celebrato inter absentias per intermissionem aut epistolam, non est intermissionis, aut epistola, qui cebrant contractum, sed ille qui per eos exprimit consensum suum, & ei ius & actiones acquiruntur; ita res habet in procuratione, de qua loquimur, quare non video cur Religiosus non possit hujusmodi procurationem, aut administrationem exercere, salvo paupertatis voto, ut nihil sibi Juris acquirat, fateor tamen obedientiam graviter ledi: si vero nomen Procuratoris latius sumatur, nempe cum quis de mandato alterius aliquid ita agit, ut nomine proprio agat, ut qui commissiones habent latissimas ad emendas in Hispania laos & hujusmodi alia, tunc quia ipsi sunt, qui contrahunt suo nomine, manent omnino obligati, compertuntque ipsis alia iura & actiones secundum negotiorum qualitates, & quia hujusmodi actiones à Religiosis sine Prælatorum consensu non possunt exerceri sine proprietatis vitio, ut latius confitatur ex superioribus, ob eam causam non possunt constituti Procuratores ad negotia extraneorum peragenda renuente Prælato.

Demum, an Religiosus possit esse testatorum executor, & an possit constitui patronus, & hujusmodi alia, latius infra, ubi se obtulerit occasio,

differemus.

TERTIA